

Sundial

Artist	Vogler, Andreas 1730 k.-1800 körül
Origin date	last quarter of the 17th century
Origin place	Augsburg
Material	brass
Technique	gilded, cast, engraved
Sizes	szélesség: 7,4 cm átmérő: 7,0 cm
Signature	jelezve a hátoldalon, középen, lent: And.[reas] Vogle[r]
Inventory No.	55.109.1

Description

A hordozható napórák különleges típusa az ekvatoriális (másképpen egyenlítői vagy napéjegyenlőségi) napóra. Az egyenlítői napórák számlapjának – így a gyűjteményi darabénak is – a síkja párhuzamos az Egyenlítő síkjával. Egy beépített, kis mágneses iránytű és egy állítható szélességi ív segítségével a napórák Európában bárhol megmutatták birtokosuknak, hogy mennyi is az idő. A pontos tájolóshoz természetesen északi irányba kellett néznie a napórának. Tulajdonképpen azt is mondhatjuk, hogy úgy kellett tehát vele bánni, mint egy iránytűvel – így vízszintesen kellett tartani mint egy iránytűt (az ekvatoriális napórákban ezt egy függély-szerkezet segítette). A kiállításon bemutatott napóra az augsburgi típust képviseli, alkotója az augsburgi óraművesség, illetve napórákészítés egyik kiemelkedő mestere, Andreas Vogler. Az augsburgi ekvatoriális órák általában kör alakúak (a bemutatásra került darab aranyozott sárgarézből álló házának köríve hullámos, melyet ívül két, vésett vonal zár le), óralapja kör alakú. Óralapján feliratok jelzik az égtájakat, a körülötte lévő, egy keskenyebb és egy ettől szélesebb sávot pedig geometrikus és növényi motívumokból képzett, dús, vésett mustra díszíti. Az óra egyenlítői gyűrűje a csillagászati egyenlítővel párhuzamosan van beállítva. A számlapról leolvasható volt a pólusmagasság – melyet az esztergomi napóra hátoldalán az Elevatio Poli, azaz a „pólus magassága” felirat jelez. Az egyenlítői napórákon, általában néhány város földrajzi szélességi fokát is megadják. A kiállított darabról leolvashatjuk például Leiden, Leuven, Stuttgart vagy Lisszabon pólusmagasságát (a hátoldal vésetén: „Leiden”, „Löven”, „Stuttgart” és „Lisabon”).

